

Akut Menenjitlerde Klinik Tanı

Dr.Kaya Süer
**Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik
Mikrobiyoloji**

MSS Enfeksiyonları

- Yaşamı tehdit eden ve yüksek mortalite ile giden enfeksiyon hastalığıdır.
- Enfeksiyon hastalıklarının acillerindedir.
- Seyir akut, subakut veya kronik olabilir.
- Klinik bulgular tutulan bölge, etken ve konak yanıtına göre değişir.
- **TANI VE TEDAVİ ACİLİYET GEREKTİRİR.**

Akut MSS enfeksiyonlarının yönetiminde amaç

- Klinik tabloyu tanımak
- Hızlı uygun ve empirik antimikrobiyal tedavinin başlanması
- Etkeni saptamak
- Gelişen komplikasyonları tanımak ve tedavi etmek

MSS Enfeksiyonları

- Menejit
- Ensefalit
- Meningoensefalit
- Beyin abseleri
- Subdural ampiyem
- Epidural apse

Ense sertliği = LP

Bulanık BOS = Bakteriyel

Bilinç değişikliği = MSS enf??

MSS enfeksiyonu sendromu ?

- Prodromal üst solunum yolları yakınmaları
- Ateş, baş ağrısı, değişmiş mental durum
- Uygun FM bulguları
  - Menenjizm
  - Ekzantemler
  - Fokal nörolojik işaretler

Menenjit kuşkusunu olan hastaya yaklaşım

Karar ilk 30 dk içinde verilmelidir!!

Klinik değerlendirme

- Prezantasyon şekli
  - Akut (< 24 saat)
  - Subakut (< 7 gün)
  - Kronik (> 4 hafta)
- Anamnez ve FM bulguları
- Hastanın klinik durumu

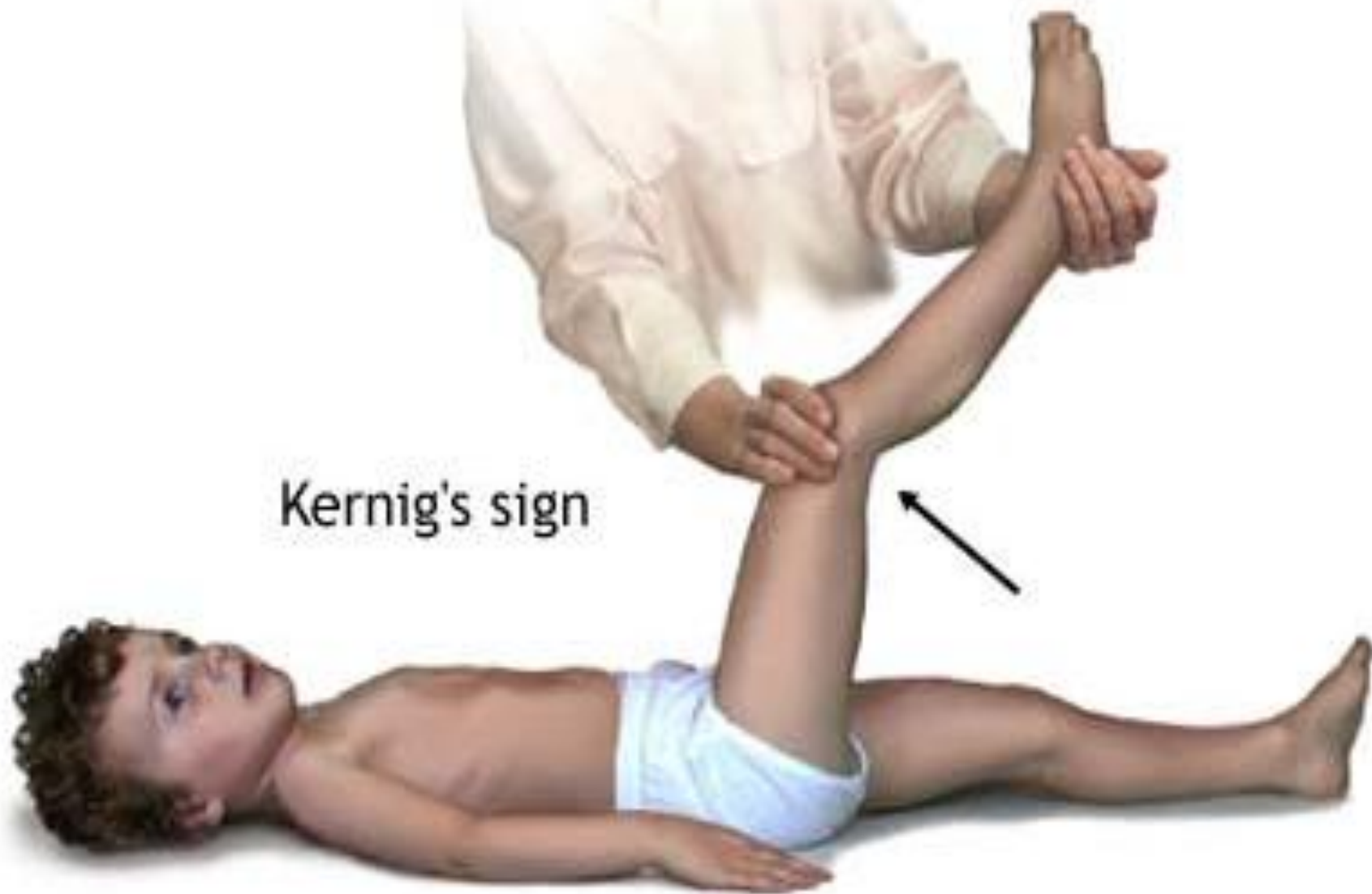
Klinik Bulgular

- Ateş
- Başağrısı
- Ense sertliği
- Değişmiş mental durum
- Fotofobi
- Özgöl olmayan yakınma ve bulgular
- Fokal nörolojik işaretler
- Nöbetler
- Etyolojik ajana özgü bulgular
- Çocuklar/Yaşlılar

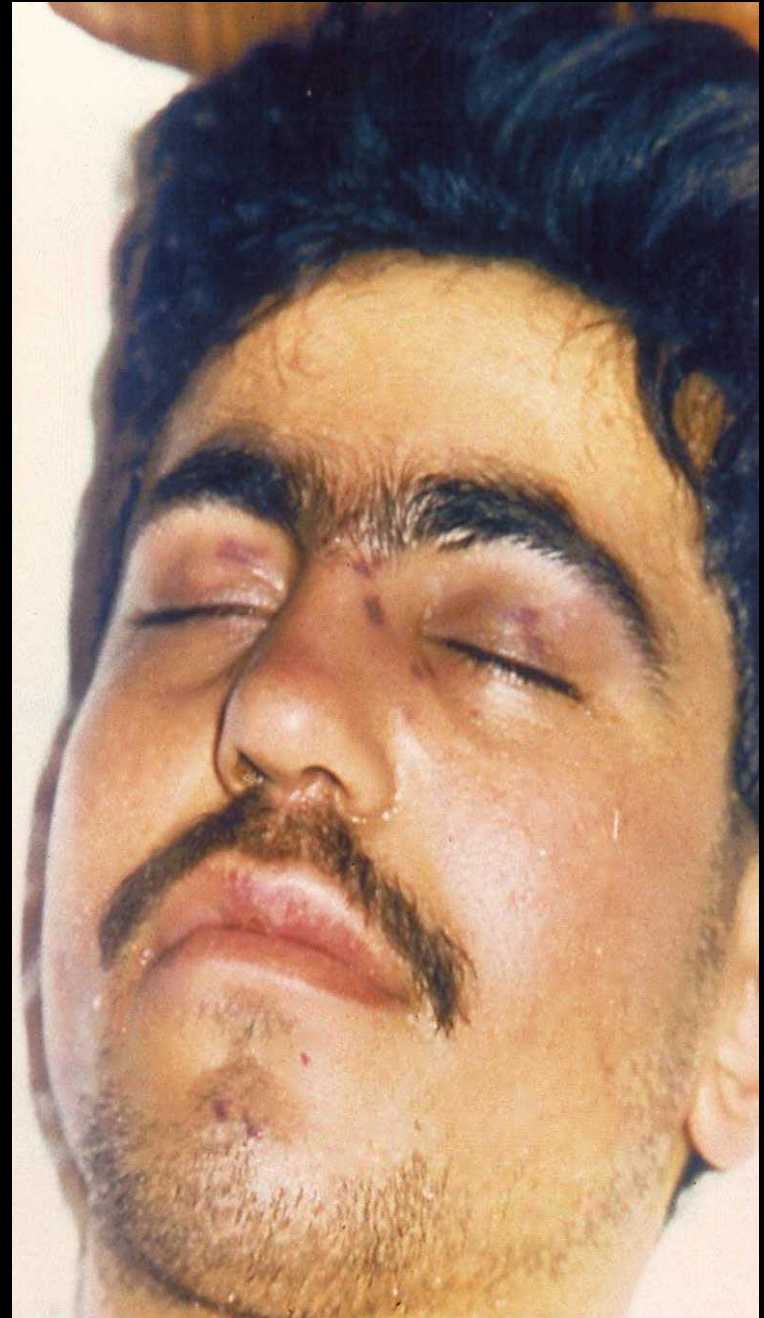

Brudzinski's neck sign

Kernig's sign

Bakteriyel Menenjit

- ***Klasik triad*** - Olguların 2/3'ünde Ateş+Ense sertliği+Bilinç değişikliği
- ***Kernig ve Brudzinski işaretleri*** : %50
- ***Kranial sinir tutulumu ve fokal nörolojik işaretler*** : %10-20
- ***Nöbet*** : %30
- ***Papilödemi*** : <%1 (alternatif tanı düşün)
- ***KİBAS*** : Koma, HT, Bradikardi, III. kafa çifti paralizi

Menenjit

Ense sertliği = Menenjit

Ense sertliği = Lomber ponksiyon

Bulanık BOS = Bakteriyel menenjit

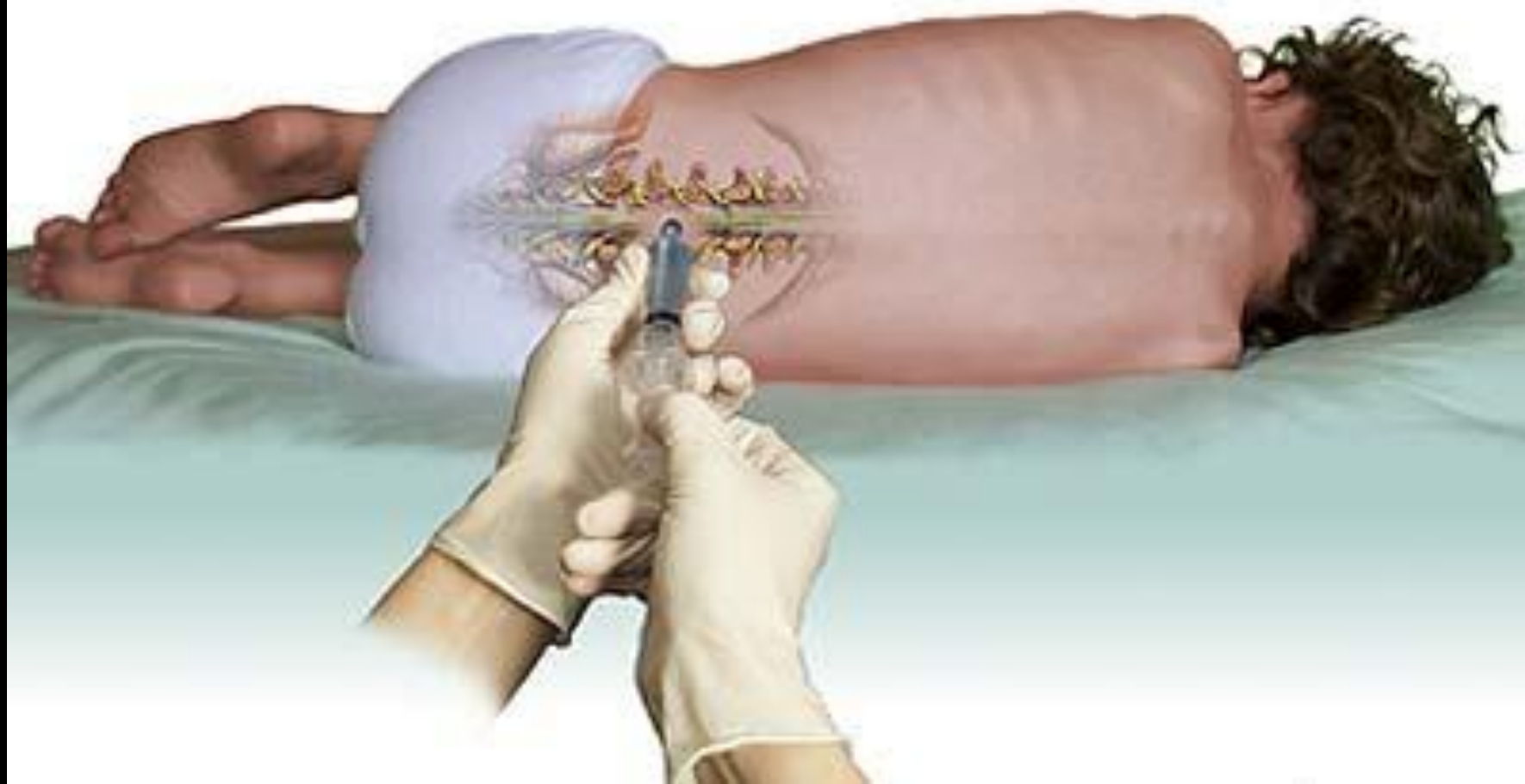
Tekrarlayıcı menenjit = S.pneumoniae

ES+Döküntü = Meningokoksik menenjit

Abducens paralizi = Tüberküloz menenjit

Temporal lob tutulumu = Herpes ensefaliti

Cerebrospinal fluid drawn
from between two vertebrae

LP yapmak veya yapmamak

- En önemli tanı testi
- Bakteriyal menenjit kuşkusunda zorunlu
- LP kontrendike ise kan kültürü alınarak empirik antibiyotik başlanmalı

LP' nin Kontrendikasyonları

Mutlak

Girişim yapılacak deride enfeksiyon

Papil ödemi, fokal nörolojik defisit, bulanık bilinç(?)

Relatif

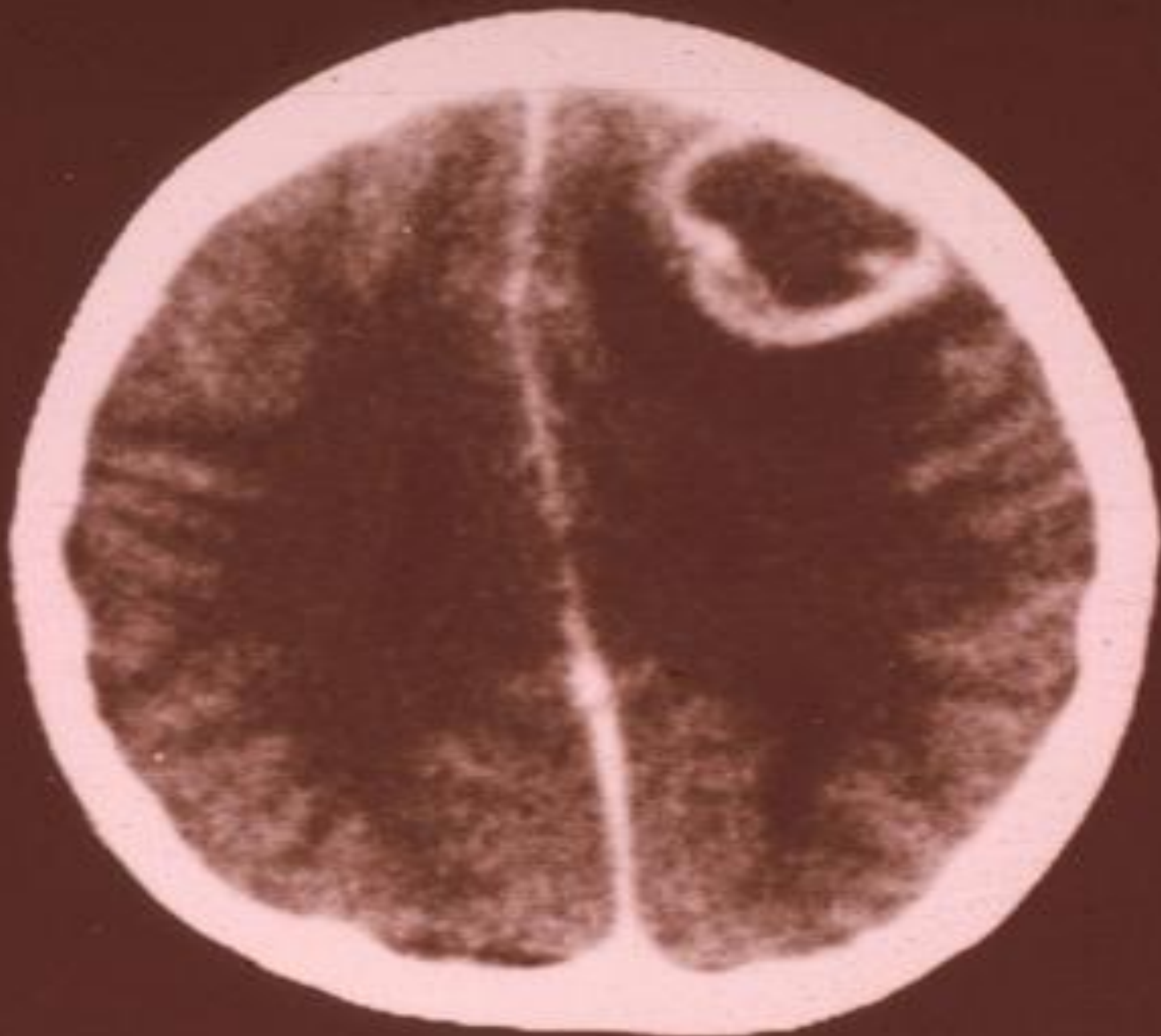
Papil ödemi olmaksızın artmış intrakranial basınç

Kitle şüphesi

Spinal kord tümörü

Spinal epidural apse

Kanama diyatezi veya trombositler

BOS

- Renk
- Hücre sayımı/ayırımı
- Protein ve glukoz
- Gram ve EZN
- Kültürler
- +/- Antijen tarama

A hand holds a clear, empty glass in front of a white background with black text. The glass is positioned centrally, partially obscuring the text.

If you can read this then the
sample is probably normal.

A hand holds a glass filled with a white, opaque substance in front of the same white background with black text. The glass is positioned centrally, obscuring the text.

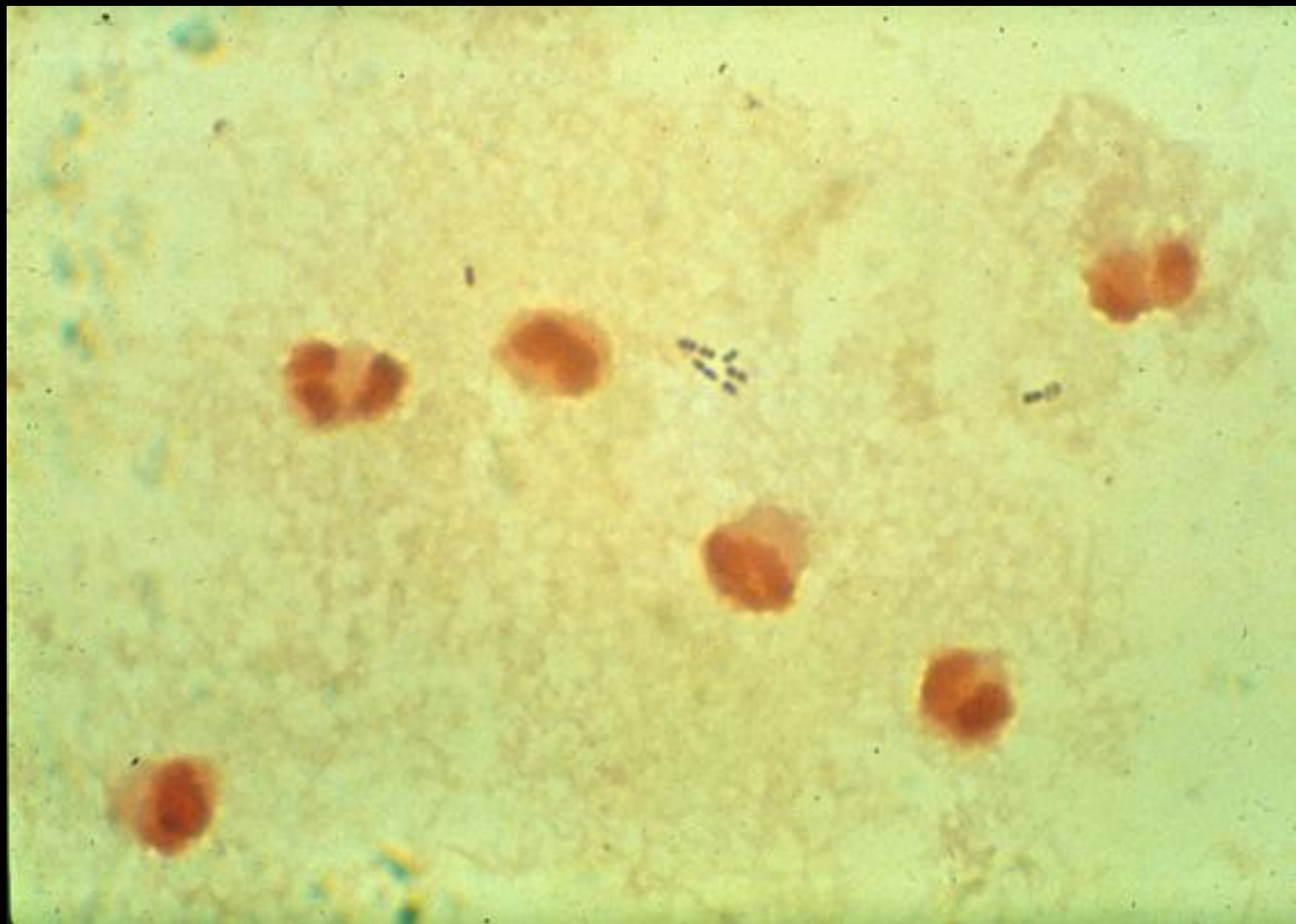
If you can read this then th
sample is probably normal

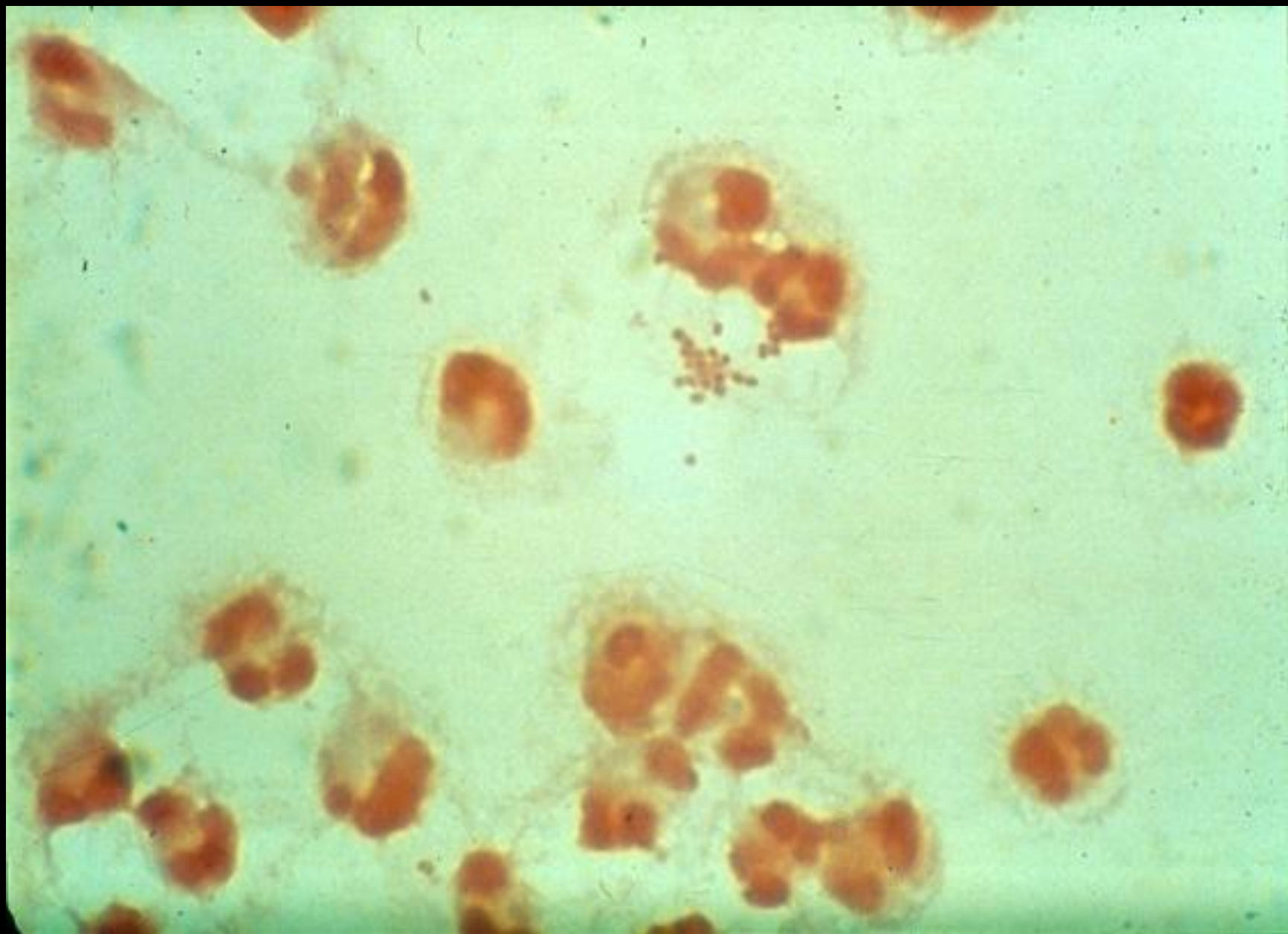
CSF Findings

Cause of meningitis	WBC mm ³	Primary cell type	Glucose mg/dl	Protein mg/dl
Viral	50-1000	Mononuclear	➤45	< 200
Bacterial	1000-5000 or more	Neutrophil	<40	100-500
Tuberculosis	50-300	Mononuclear	<45	50-300
Cryptococcal	20-500	Mononuclear	<40	> 45

BOS – Gram boya

- Tedavisiz bakteriyel menenjitlerde pozitiflik: %60-90
- Gram boyası **pozitif** ise “prognoz kötü”

BOS - Antijen Taraması

- *S. pneumoniae*, *N. meningitidis*, Hib ve Grup B Streptokoklarda pozitiflik: %50-100
- *C. neoformans* antijenleri : %90-95
- Rutinde istenmemelidir

ETKENLER

Predispozan Faktör

Yaş
0-4 hafta
4-12 hafta
3 ay- 18 yaş
18-50 yaş
>50 yaş

Sık etkenler

Streptococcus agalactiae, Escherichia coli,
Listeria monocytogenes, Klebsiella pneumoniae, Enterococcus spp., Salmonella spp.
S. agalactiae, E. coli, L. monocytogenes, Haemophilus influenzae, Streptococcus pneumoniae, Neisseria meningitidis
H. influenzae, N. meningitidis, S. pneumoniae
S. pneumoniae, N. meningitidis
S. pneumoniae, N. meningitidis, L. monocytogenes, aerobik gram-negatif basiller

ETKENLER

Predispozan faktör

Immunokompromise hasta

Basilar kafatası kırığı

KAFA travması; beyin
cerrahisi sonrası

Şant

Sık etkenler

S. pneumoniae, *N. meningitidis*, *L. monocytogenes*, aerobik gram-negatif basiller (*P. aeruginosa*)

S. pneumoniae, *H. influenzae*, grup A β -hemolitik streptokoklar

Staphylococcus aureus,
Staphylococcus epidermidis, aerobik gram-negatif basiller (*P. aeruginosa*)

S. epidermidis, *S. aureus*, aerobik gram-negatif basiller (*P. aeruginosa*),
P. acnes

VİRAL MENENJİT/ENSEFALİT

Herpesviruses

Herpes simplex
Varicella-zoster
Epstein Barr
Cytomegalovirus

Myxo/paramyxoviruses

Influenza/parainfluenzae
Mumps
Measles

Değişik

Adenoviruses
LCM
Rabies
HIV

Enteroviruses

Polioviruses
Coxsackieviruses
Echoviruses

Togaviruses

Eastern equine
Western equine
Venezuelan equine
St. Louis
Powasson
California
West Nile

BOS Profilleri

Nötrofilik/Düşük şeker (pürülan)

Lenfositik/Normal şeker

Lenfositik/Düşük şeker

BAKTERİYEL - VİRAL MENENJİT AYRIMI

Bakteriyal etyolojinin öngördürücüleri:

- BOS glukoz < 34
- BOS : Serum glukoz oranı < 0.23
- BOS protein > 220
- BOS LÖKOSİT SAYISI > 2000
- BOSnötrofil sayısı > 1180

[Yukarıdakilerden herhangi birinin varlığında bakteriyal etyoloji : $> \%99$]

Kuşkulu menenjitli hastaya yaklaşım

Karar-24-48 saat içinde verilmelidir.

BOS kültür sonuçları

Kültür pozitif → Duyarlılık testlerine göre tedavi değişikliği

Kültür negatif → “Aseptik menenjit sendromu”?

MSS enfeksiyonları

Bilgisayarlı tomografi

- Ayırıcı tanıda önemli
- Kuşkulu akut menenjitte nadiren endike
- Fokal enfeksiyon kuşkusunda zorunlu
- Kontrastlı BT duyarlılığı arttırır

MRI

- Akut tanı için faydalı değil
- Gelişecek komplikasyonların tanısında çok yardımcı (venöz sinüs trombozu, subdural ampiyem)

Tedavi-Antibiyotik

1. Kuşkulu patojenlere etkin, bakterisidal, parenteral
2. BOS geçişi iyi
3. Yan etkisi az

ATEŞ + ENSE SERTLİĞİ

Aksi kanıtlanana kadar tüm menenjitler bakteriyel olarak düşünölmelidir!

BOS Penetrasyonu

Geçiş iyi

- Penisilinler
- 3. ve 4.kuşak sefalosporinler
  - (Seftriakson, sefotaksim)
- Kloramfenikol
- Rifampin
- TMP-SMX

Geçiş kötü

- 1. ve 2.kuşak sefalosporinler
- Klindamisin
- Aminoglikozidler
- Tetrasiklinler
- Makrolidler

Bakteriyel Menenjitler

Epidemiyolojide deęişimler

- Hib menenjitinde azalma
- Pnömonokok menenjitinde artış
- Pnömonokollardaki antibiyotik direncinde artış

Etiyoloji-Yetişkinler

- *S. pneumoniae* % 30-50
- *N. meningitidis* % 10-35
- *H. influenzae* % 1-3
- Gram (-) basiller %1-10
- *Listeria* %5
- Streptokoklar % 5
- Stafilokoklar % 5-15

The New England Journal of Medicine

Copyright © 2002 by the Massachusetts Medical Society

VOLUME 347

NOVEMBER 14, 2002

NUMBER 20

DEXAMETHASONE IN ADULTS WITH BACTERIAL MENINGITIS

JAN DE GANS, PH.D., AND DIEDERIK VAN DE BEEK, M.D., FOR THE EUROPEAN DEXAMETHASONE IN ADULTHOOD
BACTERIAL MENINGITIS STUDY INVESTIGATORS*

ABSTRACT

Background Mortality and morbidity rates are high among adults with acute bacterial meningitis, especially those with pneumococcal meningitis. In studies of bacterial meningitis in animals, adjuvant treatment

THE mortality rate among adults with acute bacterial meningitis and the frequency of neurologic sequelae among those who survive are high, especially among patients with pneumococcal meningitis.^{1,2} Unfavorable neurologic

Toplumdan edinilmiş

S. pneumoniae

Seftriakson 2x2 gm

N. meningitidis

+

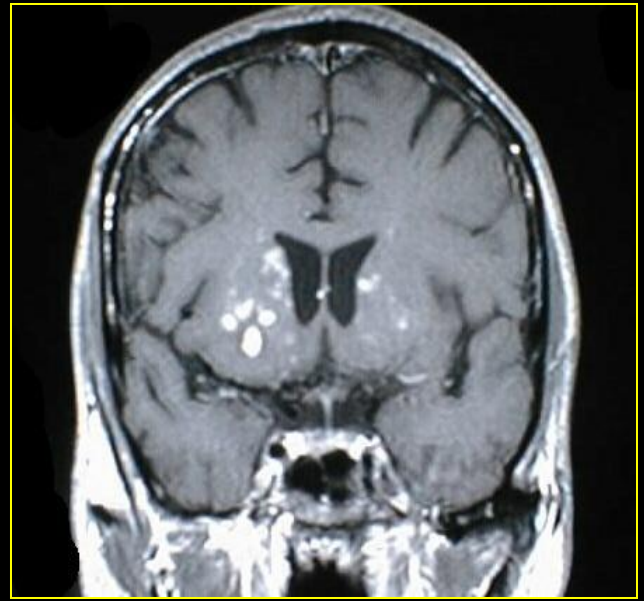
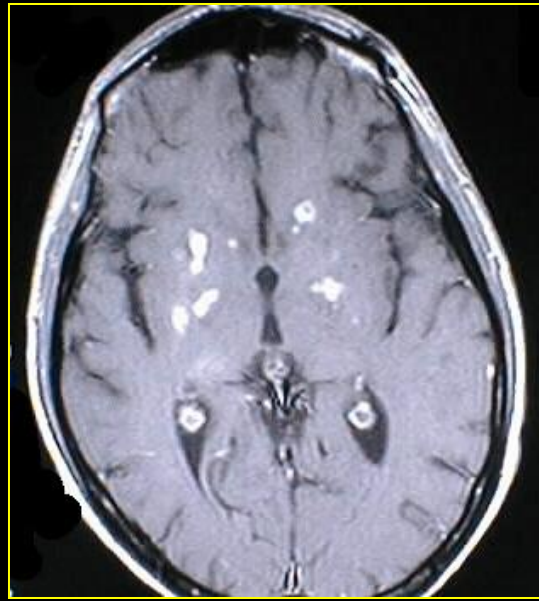
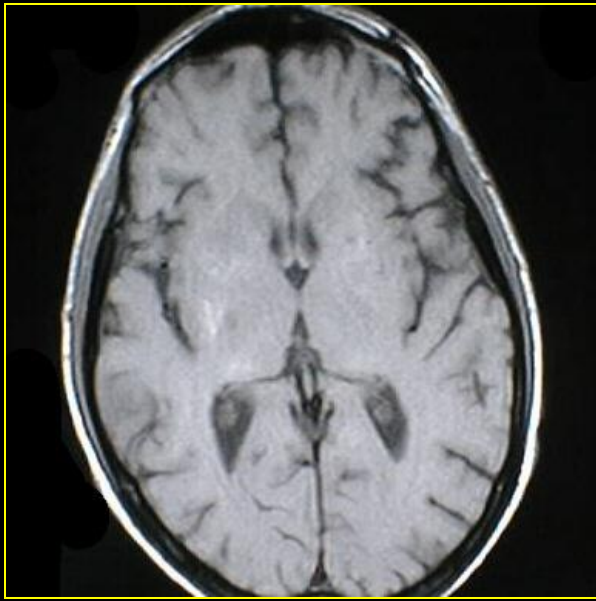
[*Listeria*]

Ampisilin 6x2 gm

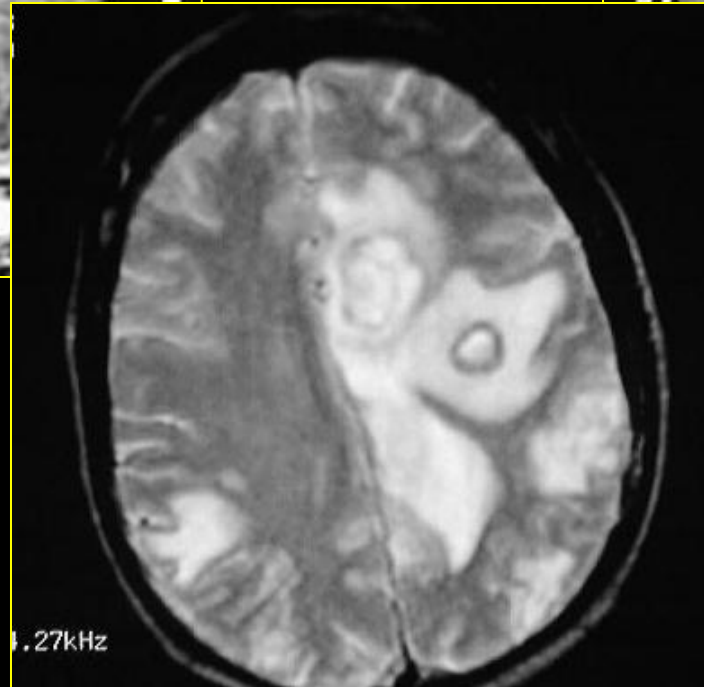
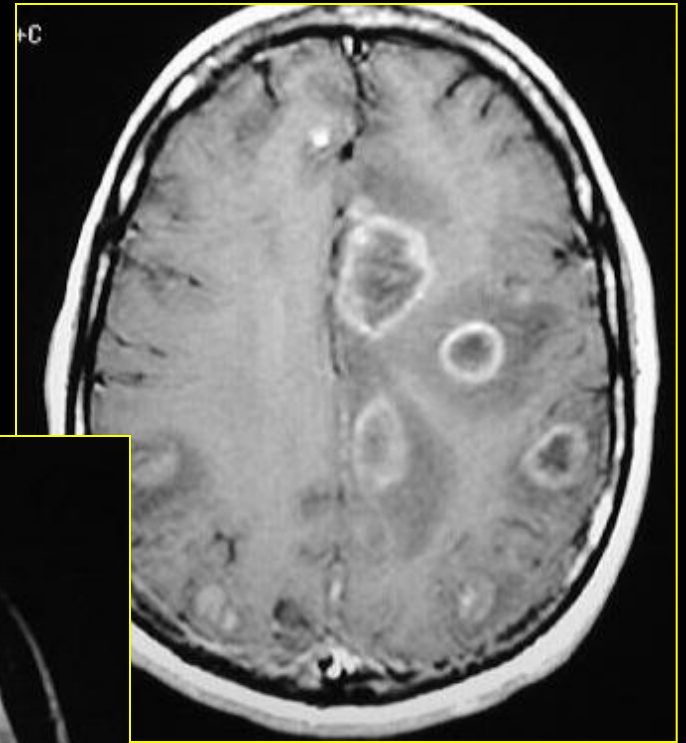
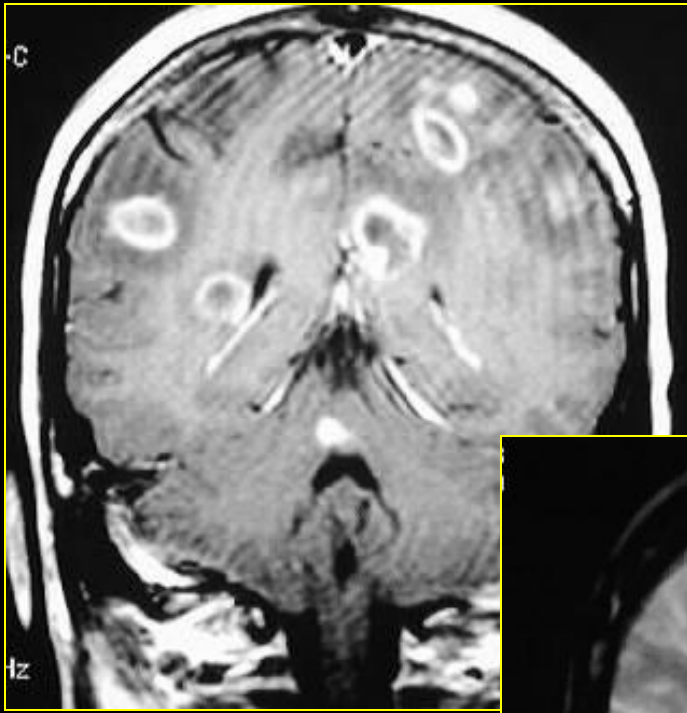
[*H. influenzae*]

+

Deksametazon

Cryptococcosis

Toxoplasmosis